

זוהר היומי

זוהר שמות – דף י"ח ע"א

פרשת שמות

◆ הקטע מתחיל בדף הקודם (י"ז ע"ב) ומסתיים בדף זה ◆

טקסט הזוהר

קא עסיק מר. אמר ליה דכתיב, (משלי ט"ז) באור פני מלך חיים. אי טרנא עציב, וכל שכן דגעי ובכי, שמשוי מאי עבדי, הדא הוא דכתיב, (ישעיה ל"ג) הן אראלם צעקו חוצה. מאי חוצה. מריהון בגו, ואינון לבר. מריהון בכתי גואי, ואינון בכתי בראי. בתי גואי מאי אינון. אמר רבי יצחק, אינון מעשרה בתרי מלכא.

תרגום לעברית

רבי יהודה נכנס אל רבי אלעזר ומצאו שהיה יושב וידו בפיו, והיה עצוב. אמר לו, במה עוסק מר? אמר לו, שכתוב באור פני מלך חיים. אם האדון עצוב, וכל שכן שגועה ובוכה - מה יעשו שמשוי? זהו שכתוב (ישעיה לג) הן אראלם צעקו חצה. מה זה חצה? שאדונם בפנים, והם בחוץ. אדונם בפנים הפנימיים, והם בפנים החיצוניים. מי הם בתים הפנימיים? אמר רבי יצחק, אותם מעשרה בתרי המלך.

טקסט הזוהר

מלאכי שלום מר יבכיון, וכי יש מלאכים שאינם של שלום. אמר ליה אין. תא חזי, אית מארי דדינא קשיא, ואית מארי דדינא דלא קשיא, ואית מארי דינא ורחמנותא. ואית מארי דרחמנותא דלית בהו דינא כלל. ואלין אתקרון מלאכי שלום. ועל אינון דלתתא,

כְּתִיב, (ישעיה נ') אֲלֹכֵי שָׁמַיִם קְדֻרוֹת וְשֶׁק אֲשִׁים כְּסוּתָם. וְכְתִיב (ישעיה ל"ד) וְנִמְקוּ כָּל צְבָא הַשָּׁמַיִם.

תרגום לעברית

מִלְאֲכֵי שָׁלוֹם מֵר יִכְכְּיוּ, וְכִי יֵשׁ מִלְאֲכִים שְׂאִינָם שֶׁל שָׁלוֹם? אָמַר לוֹ, כֵּן. בֹּא רֹא, יֵשׁ בְּעֲלֵי דִין קֹשֶׁה, וְיֵשׁ בְּעֲלֵי דִין לֹא קֹשֶׁה, וְיֵשׁ בְּעֲלֵי דִין [רַפָּה] וְרַחֲמִים, וְיֵשׁ בְּעֲלֵי רַחֲמִים שְׂאִין בָּהֶם דִּין כָּלֵל, וְאַלֶּה נִקְרְאוּ מִלְאֲכֵי שָׁלוֹם, וְעַל אוֹתָם שְׁלֹמָה כָּתוּב (שם נ) אֲלֹכֵי שָׁמַיִם קְדֻרוֹת וְשֶׁק אֲשִׁים כְּסוּתָם, וְכָתוּב (שם לד) וְנִמְקוּ כָּל צְבָא הַשָּׁמַיִם.

טקסט הזוהר

אִי הָכִי, כָּל אֵינֹן שׁוֹלְטָנִין דְּמִמְנָן עַל שְׂאֵר עַמִּין, כִּד חֲמָאן לְמַרְיָהוֹן עֲצִיב, לְמֵאֵי עֲבָדִין פְּרוּכָא לְבִנוּהִי. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, לָא עֲבָדֵי אֱלָא מֵאֵי דְאַתְּפִקְדוּ, וְרַעוּתָא דְמַרְיָהוֹן עֲבָדִין.

תרגום לעברית

אִם כֵּן, כָּל אוֹתָם שְׁלִיטִים הַמִּמְנִים עַל שְׂאֵר הָעַמִּים, כְּשֶׁרוֹאִים אֶת אֲדוֹנָם עֲצוּב, לְמָה עוֹבְדִים בְּפֶרֶךְ עִם בָּנָיו? אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אֵינָם עוֹשִׂים אֱלָא מַה שֶּׁחֲצִטּוּ, וְרִצּוֹן אֲדוֹנָם הֵם עוֹשִׂים.

טקסט הזוהר

ר' דוֹסֶתָאֵי אָמַר בְּעֶדְנָא דְאַתְמַסְרֵן בְּנוֹי דְקוּדְשָׁא בְּרִיָּהּ הוּא, לְשׁוֹלְטָנֵי עַמִּין, מִתְכַּנְּפִין תְּרִיסַר בְּתֵי דִינִין, וּמִשְׁתַּקְּעֵן גּוֹ תְּהוּמָא רַבָּה, גְּעִי טְרָנָא, גְּעִין, וְרַהֲיִטֵּן (נ"א תְּרִיסִין) וְנִחְתִּין תְּרִין דְּמַעִין לְשִׁקִּיעָא דִּימָא רַבָּה, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (תהלים ל"ו) מִשְׁפָּטֶיהָ תִּהְיוּם רַבָּה. וּמִתְגַּלְגֵּל עַל־אִין לְתַתָּא, אֲתַבְּקֵן תַּתְּאִין, וְנִחְתִּין מֵאֲתַן וְאַרְבַּעִין דְּרָגִין הִדָּא הוּא דְכְּתִיב, (עמוס ג') אֲרִיָּה שָׂאֵג מִי לֹא יִירָא.

רבי דוסתאי אמר, בזמן שנמסרים בני הקדוש ברוך הוא לשליטי העמים, מתכנסים שנים עשר בתי דין ונשקעים לתוך תהום רבה. גועה האדון, גועים ורצים (בעלי מגנים), ויורדות שתי דמעות לשקע של הים הגדול, זהו שכתוב (תהלים לו) משפטיו תהום רבה. ומתגלגלים עליונים למטה, מתבקעים התחתונים, ויורדים מאתם וארבעים דרגות. זהו שכתוב (עמוס ג) אריה שאג מי לא יירא.

טקסט הזהר

תנא, בשעתא דמסר קודשא בריה הוא לישראל לשרא דמצראי, גזר עליהו ז' גזרות, שייעבדו בהון מצראי. הדיא הוא דכתיב, (שמות א') וימרו את חיייהם בעבודה קשה בחמר ובלבנים וגו'. ולקבליהון שבעה לטב, ובני ישראל פרו, וישרצו, וירבו, ויעצמו, במאד, מאד, ותמלא הארץ אותם. (שמות א') הבה נתחכמה לו. רבי יוסי אמר, אין הבה אלא לשון הזמנה, למעבד דינא. כמה דאת אמר, (בראשית י"א) הבה נרדה. (שמואל א', י"ד) הבה תמים. אמר רבי יוחנן, הבה כולם, לשון הסכמה והזמנה. כמו (בראשית י"א) הבה נבנה לנו עיר. (שופטים כ') הבו לכם עצה. (תהלים כ"ט) הבו לה' בני אלים.

תרגום לעברית

שנינו, בשעה שמסר הקדוש ברוך הוא את ישראל לשר מצרים, גזר עליהם שבע גזרות שייעבדו בהם המצרים, זהו שכתוב וימרו את חיייהם בעבודה קשה בחמר ובלבנים וגו'. וכנגדם שבע לטוב - ובני ישראל פרו וישרצו וירבו ויעצמו במאד מאד ותמלא הארץ אותם. הבה נתחכמה לו. רבי יוסי אמר, אין הבה אלא לשון הזמנה לעשות דין, כמו שנאמר (בראשית יא) הבה נרדה. (שמואל א' יד) הבה תמים. אמר רבי יוחנן, הבה - כלם לשון הסכמה והזמנה, כמו הבה נבנה לנו עיר. (שופטים כ') הבו לכם עצה. (תהלים כט) הבו לה' בני אלים.

רבי יצחק אמר, הבה נתחכמה לו נהוי בהסכמת דינא לגביה. פן ירבה, ורוח הקדש אומרת פן ירבה, וכן יפריץ. ומלאכי השרת הוו להו לשכים ולצנינים הדא הוא דכתיב, ויקוצו מפני בני ישראל. דהוו מתעקצי ממלאכי השרת, כהני קוצי דמתעקצי בהו אינשי.

תרגום לעברית

רבי יצחק אמר, הבה נתחכמה לו נהיה בהסכמת הדין אליו. פן ירבה, ורוח הקדש אומרת פן ירבה וכן יפריץ. ומלאכי השרת היו להם לשכים ולצנינים. זהו שכתוב ויקוצו מפני בני ישראל, שהיו נעקרים ממלאכי השרת, כמו שאנשים נעקצים מהקוצים הללו.

טקסט הזוהר

אמר רבי יודאי אמר רבי יצחק, מה הוה מחשבתהון דמצראי, דממנע מישראל פריה ורביה, ושלטנא דממנא עליהון דאעיל בלבהון כה. אלא, אמר להון, הוו ידעין, דזמין ברא חדא למיפק מישראל, דיתעביד דינא באלהיהון על ידיה.

תרגום לעברית

אמר רבי יודאי אמר רבי יצחק, מה היתה מחשבת המצרים שתמנע פריה ורביה מישראל והשליט הממנה עליהם שהכניס כה בלבם? אלא אמר להם, היו יודעים שעתיד בן אחד לצאת מישראל שיעשה דין באלהיהם על ידו.

טקסט הזוהר

דאמר רבי יוחנן, בשעה שאמר משה, (שמות י"ב) ובכל אלהי מצרים אעשה שפטים הלה דומה שרו של מצרים, ד' מאות פרסה. אמר ליה קודשא בריה הוא, גזרה נגזרה לפני, דכתיב, (ישעיה כ"ד) יפקד יי' על צבא המרום במרום וגו'. באותה שעה נטלה

הַשְׁרָרָה מִמֶּנּוּ, וְנִתְמַנָּה דּוֹמָה שֶׁר שֶׁל גִּיהֶנָם, לִידוֹן שֶׁם נַפְשׁוֹת הָרָשָׁעִים. וְרַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר עַל הַמֵּתִים נִתְמַנָּה.

תרגום לעברית

שָׁאֵמַר רַבִּי יוֹחָנָן, בַּשָּׁעָה שָׁאֵמַר מֹשֶׁה וּבְכָל אֱלֹהֵי מִצְרַיִם אָעָשָׂה שְׁפָטִים, הִלָּךְ דּוֹמָה, שָׁרוּ שֶׁל מִצְרַיִם, אַרְבַּע מֵאוֹת פָּרָסָה. אָמַר לוֹ הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, גִּזְרָה נִגְזְרָה לְפָנַי, שְׁכָתוֹב (יִשְׁעִיָּה כד) יִפְקֹד ה' עַל צָבָא הַמָּרוֹם בְּמָרוֹם וְגו'. בְּאוֹתָהּ שָׁעָה נִטְלָה הַשְׁרָרָה מִמֶּנּוּ, וְנִתְמַנָּה דּוֹמָה שֶׁר שֶׁל גִּיהֶנָם לִידוֹן שֶׁם נַפְשׁוֹת הָרָשָׁעִים. וְרַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, עַל הַמֵּתִים נִתְמַנָּה.

טקסט הזוהר

אָמַר רַבִּי חֲנִינָא, כְּתִיב (במדבר ל"ג) וּבִאֲלֵהֶיֶם עָשָׂה יי' שְׁפָטִים. וְכִי בִּאֲלֵה שֶׁל כֶּסֶף, וְשֶׁל זָהָב, וְשֶׁל עֵץ, וְשֶׁל אֶבֶן, יֵשׁ שְׁפָטִים. אֵלֶּא אָמַר רַבִּי יוֹסִי, שֶׁל כֶּסֶף וְשֶׁל זָהָב הֵיוּ נִתְכִּים מֵאֲלֵיהֶם, וְשֶׁל עֵץ מִתְרַקְבִּין.

תרגום לעברית

אָמַר רַבִּי חֲנִינָא, כְּתוּב (במדבר לג) וּבִאֲלֵהֶיֶם עָשָׂה ה' שְׁפָטִים. וְכִי בִּאֲלוֹהַ שֶׁל כֶּסֶף וְשֶׁל זָהָב וְשֶׁל עֵץ וְשֶׁל אֶבֶן יֵשׁ שְׁפָטִים? אֵלֶּא, אָמַר רַבִּי יוֹסִי, שֶׁל כֶּסֶף וְשֶׁל זָהָב הֵיוּ נִתְכִּים מֵאֲלֵיהֶם, וְשֶׁל עֵץ מִתְרַקְבִּים.

טקסט הזוהר

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אֱלוֹהַ שֶׁל מִצְרַיִם שֶׁהָיָה, וְצִוָּה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לַעֲשׂוֹת כּו' שְׁפָטִים, לְשִׁרוֹף אוֹתוֹ בָּאֵשׁ, כְּמָה דָּאֵת אָמַר, (דברים ז') פָּסִילִי אֱלֹהֵיהֶם תִּשְׂרֹפוּן בָּאֵשׁ. כְּדִי שִׁיְהֵא רִיחוֹ נוֹדָף. וְעוֹד, (שמות י"ב) רֹאשׁוֹ עַל כְּרָעָיו וְעַל קִרְבּוֹ. וְעוֹד, שְׁעִצְמוֹתָיו מוֹשְׁלָכִים בַּשּׁוּק. וְזֹאת הִיָּתָה לְמִצְרַיִם קִשָּׁה מְכוּלָן, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב, שְׁפָטִים.

אמר רבי אלעזר, אלוה של מצרים שה היה, וצוה הקדוש ברוך הוא לעשות בו שפטים, לשרף אותו באש, כמו שנאמר (דברים ז) פסילי אלהיהם תשרפון באש, כדי שיהא ריחו נודף. ועוד, (שמות יב) ראשו על פרעיו ועל קרבו. ועוד, שעצמותיו משלכים בשוק. וזאת היתה למצרים קשה מכֵּן, זהו שכתוב שפטים.

טקסט הזוהר

אמר רבי יהודה באלהיהם ממש וזהו שר שלהם, לקיים, יפקוד ה' על צבא המרום במרום ועל מלכי האדמה על האדמה. וכל זה היו יודעים החכמים שבהם, וכל שכן שר שלהם. על כן כתיב, הבה נתחכמה לו.

תרגום לעברית

אמר רבי יהודה, באלהיהם ממש, וזהו שר שלהם, לקיים יפקוד ה' על צבא המרום במרום ועל מלכי האדמה על האדמה. וכל זה היו יודעים החכמים שבהם, וכל שכן שר שלהם, על כן כתוב הבה נתחכמה לו.

♦ הקטע מתחיל בדף זה וממשיך בדף הבא (י"ח ע"ב) ♦

טקסט הזוהר

רבי יוחנן אמר, הרבה עבודה זרה היו במצרים, ונילוס אלוה

תרגום לעברית

רבי יוחנן אמר, הרבה עבודה זרה היו במצרים, ונילוס אלוה שלהם היה, ובכלל אלהיהם היה הוא, ובכלם עשה ה' שפטים. אמר רבי אבא, זה של רבי יוחנן מדיק ופשוט, משום שאלהיהם נלקים בתחלה ואחר כך האמה, וכן נילוס נלקה בתחלה, והעצים והאבנים. זהו שכתוב (שמות ז) ויהי הדם בכל ארץ מצרים ובעצים ובאבנים,

שֶׁהָיוּ לָהֶם אֱלֹהִים מִמֶּשׁ. וְאָמַר רַבִּי יִצְחָק, עַל צָבָא הַמָּרוֹם בְּמָרוֹם כְּתוּב, וְנִילֹוס לֹא
הָיָה בְּמָרוֹם. אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן, רַב מִימֵיו כְּדָגְמָתָם בְּמָרוֹם. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, שֶׁר שְׁלָהֶם
נִלְקָה בַּתְּחִלָּה, וְאַחֵר כֶּף שְׁאָר אֱלֹהֵיהֶם.

מקור ומהדורה

הטקסט הארמי והתרגום לעברית: אתר תורת אמת (toratemetfreeware.com) — © ר' פנחס ראובן שליט"א.

מופץ שלא למטרות רווח, בכפוף לרישיון Creative Commons ייחוס – שימוש לא מסחרי – שיתוף זהה 2.5 (CC BY-NC-SA 2.5):

creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5

עיצוב הדף: זוהר היומי.